

Sporočilo za javnost
Luxembourg, 18. decembra 2018

Boj proti dezertifikaciji v EU: revizorji svarijo, da dosedANJI ukrepi za boj proti dezertifikaciji niso usklajeni

Evropsko računsko sodišče v svojem novem poročilu ugotavlja, da Evropska komisija nima jasne predstave o izzivih, ki jih predstavljata vse večji grožnji dezertifikacije in degradacije zemljišč v EU. Po mnenju revizorjev so bili dosedANJI ukrepi za boj proti dezertifikaciji, ki so jih sprejele Komisija in države članice, slabo usklajeni, Komisija pa ni ocenila napredka pri uresničevanju svojega cilja v zvezi z doseganjem nevtralnosti na področju degradacije zemljišč do leta 2030.

Izraz dezertifikacija označuje s človekovimi dejavnostmi in podnebjem povezane procese, ki privedejo do problemov na sušnih območjih, kot so manjša proizvodnja hrane, nerodovitnost tal, manjša naravna odpornost zemljišč in slabša kakovost vode. Glede na napovedi o podnebnih spremembah v Evropi se tveganje dezertifikacije povečuje. V južni Evropi že nastajajo vroče polpuščave, pojav pa se širi proti severu. Dezertifikacija je posledica in obenem vzrok podnebnih sprememb – pri degradaciji tal se v ozračje sproščajo toplogredni plini, degradirana tla pa imajo manjšo zmogljivost zadrževanja ogljika.

Trinajst držav članic EU je v skladu s Konvencijo Združenih narodov o boju proti dezertifikaciji na podlagi samoocene razglasilo, da jih je prizadela dezertifikacija. EU in države članice so se leta 2015 zavezale, da si bodo prizadevale do leta 2030 doseči nevtralnost na področju degradacije zemljišč.

Revizorji so obiskali pet držav članic EU, ki jih je prizadela dezertifikacija, in sicer Španijo, Italijo, Ciper, Portugalsko in Romunijo, ter preučili, ali se tveganje dezertifikacije v EU obravnava uspešno in učinkovito.

Ugotovili so, da čeprav sta dezertifikacija in degradacija zemljišč grožnji, ki sta v EU že prisotni in vse večji, Komisija nima jasne predstave o teh izzivih, ukrepi za boj proti dezertifikaciji pa so slabo usklajeni.

„Opažamo pogostejše suše ter povečanje aridnosti in tveganja dezertifikacije zaradi podnebnih sprememb v EU,“ je dejal Phil Wynn Owen, član Evropskega računškega sodišča, ki je pristojen za poročilo.

„Dezertifikacija lahko povzroči revščino, zdravstvene težave zaradi prahu, ki ga razpihuje veter, in zmanjšanje biotske raznovrstnosti. Posledice so lahko tudi demografske in gospodarske, saj so se ljudje prisiljeni odseliti s prizadetih območij. Kot revizorji smo odgovorni, da opozorimo na ta tveganja, ki lahko prispevajo k vse večjemu pritisku na javne proračune tako na ravni EU kot na nacionalni ravni.“

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče.

Celo poročilo je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – uradni govorec

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tiskovni predstavnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Revizorji navajajo, da se na ravni EU ne izvaja strategija o dezertifikaciji in degradaciji zemljišč. Namesto tega se izvajajo različne strategije, akcijski načrti in programi porabe, kot so skupna kmetijska politika, strategija EU za gozdove in strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam, ki so relevantni za boj proti dezertifikaciji, vendar se nanj ne osredotočajo.

Poleg tega projekti EU v zvezi z dezertifikacijo spadajo na različna področja politike – razvoj podeželja, okoljski in podnebni ukrepi, raziskave in regionalna politika. Ti projekti lahko pozitivno vplivajo na boj proti dezertifikaciji, obstajajo pa nekateri pomisleki glede njihove dolgoročne vzdržnosti.

Komisija in države članice zbirajo podatke o različnih dejavnikih, ki vplivajo na dezertifikacijo in degradacijo zemljišč. Vendar na ravni EU ni bilo nobene celovite ocene degradacije zemljišč, pa tudi metodologija za to ni bila dogovorjena. Države članice se ne usklajujejo dovolj, Komisija pa ni predložila praktičnih smernic. Poleg tega Komisija ni ocenila napredka pri izpolnjevanju zaveze o prizadevanjih za doseg nevturalnosti na področju degradacije zemljišč v EU do leta 2030.

Revizorji priporočajo, naj se:

- oblikuje metodologija za oceno obsega dezertifikacije in degradacije zemljišč v EU, na podlagi tega pa naj se analizirajo in redno predstavljajo relevantni podatki,
- oceni ustreznost obstoječega pravnega okvira za trajnostno rabo tal po vsej EU, vključno z obravnavanjem dezertifikacije in degradacije zemljišč,
- dodatno podrobno določi, kako bo EU do leta 2030 dosegla zavezo glede nevturalnosti na področju degradacije zemljišč, in redno poroča o napredku,
- državam članicam zagotovijo smernice o ohranjanju tal in doseganju nevturalnosti na področju degradacije zemljišč v EU, vključno z razširjanjem dobrih praks,
- državam članicam, če za to zaprosijo, zagotovi tehnična podpora pri oblikovanju nacionalnih akcijskih načrtov za doseganje nevturalnosti na področju degradacije zemljišč do leta 2030.

Pojasnila za urednike

Trinajst držav članic EU je v skladu s Konvencijo Združenih narodov o boju proti dezertifikaciji (UNCCD) na podlagi samoocene razglasilo, da jih je prizadela dezertifikacija, in sicer Bolgarija, Grčija, Španija, Hrvaška, Italija, Ciper, Latvija, Madžarska, Malta, Portugalska, Romunija, Slovenija in Slovaška.

Evropsko računsko sodišče predstavlja svoja posebna poročila Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe. Velika večina priporočil Sodišča se izvede, kar dokazuje, da je delo Sodišča koristno za državljane EU.

Posebno poročilo št. 33/2018 – Boj proti dezertifikaciji v EU: vse večja grožnja, v zvezi s katero so potrebni dodatni ukrepi – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU.